

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНИХ РЕСУРСІВ АГРАРНОГО СЕКТОРА

Федорчук О.М. доцент, ДВНЗ “ХДАУ”

Ринок матеріально технічних ресурсів формується і функціонує не спонтанно, безсистемно, а відповідно до вимог та принципів технічної політики. Причому, сама суть і зміст технічної політики, її наповненість не є чимось стабільним. Вона змінюється та коригується, залежно від конкретних обставин та ступеня розвитку науково технічного прогресу. До того ж, прогрес ніяк не можна зводити лише до інновації в матеріально-технічних ресурсах, він має місце в технології виробництва, інноваціях в рослинництві та тваринництві, організації виробничих процесів.

На наше переконання, прогрес в матеріально-технічних ресурсах слід розглядати як віддзеркалювання, як похідну від інновації в рослинництві та тваринництві. Нові сорти сільськогосподарських культур, нові і поліпшені породи тварин потребують інших (вдосконалених чи абсолютно нових) технічних ресурсів. На цій підставі має відбуватись зворотній зв'язок. тобто врахування вимог конкретної сільськогосподарської галузі (чи продукції) до матеріально-технічних ресурсів, або як прийнято в таких випадках говорити, має бути втілена в матеріально технічні ресурси їх аграризація.

Всім цим і має перейматись технічна політика держави. Її головне спрямування – перспективізація державного сприйняття розвитку всіх систем матеріально-технічної забезпеченості всіх галузей АПК.

На наше переконання обґрунтована і виважена технічна політика, з одного боку, має визначати технічні та економічні вектори розвитку матеріально-технічних ресурсів, а, з другого, – орієнтувати аграрні підприємства на партнерство на ринку цих ресурсів. Враховуючи викладені міркування, вважаємо за можливе суть технічної політики визначити таким чином, що державна технічна політика являє собою цілеспрямовану діяльність держави та органів самоврядування по створенню функціонально вигідних ринкових

відносин у процесах виробництва, випробування, постачання, використання та обслуговування матеріально-технічних ресурсів для сільського господарства.

Таке трактування технічної політики уповноважує державні управлінські та самоврядні структури здійснювати наступні кроки:.

1. Аналізувати фінансовий стан та визначати платоспроможність аграрних підприємств.

2. На основі платіжного попиту формувати реальне замовлення на конкретні види матеріально-технічних ресурсів та підвищувати їх виробництво.

3. Здійснювати постачання ресурсів відповідно до платоспроможності попиту.

Слід також підкреслити, що такі дії щодо планування матеріально-технічного забезпечення сільського господарств стануть основою налагодження ринку на взаємовигідних умовах, формування на ньому партнерських відносин.

Щоб аграрні підприємства стали на шлях відновлення і залучення матеріально-технічної бази, необхідно, з одного боку, мати чітко обґрунтовану і виважену державну політику розвитку вітчизняного машинобудування для АПК, а з іншого, "формування в аграрному секторі економіки внутрішнього ринку вітчизняної сільськогосподарської техніки і створення в цьому платоспроможних споживачів різних форм власності".

Аграрним підприємствам вкрай важливо відчувати свою купівельну здатність, а цього можна досягти за умов, коли ціни реалізації продукції будуть забезпечувати прибуток, а вартість техніки відповідатиме платоспроможності. Цю вимогу можна формалізувати як наступну нерівність: $\text{Сума Ціни с/г продукції} > \text{Сума Ціни матеріально-технічних ресурсів}$.

Держава має регулювати цю нерівність доступними методами. Це й встановлення на техніку та інші ресурси граничних цін ("не вище"), а на сільськогосподарську продукцію – "не нижче". Це реалізація техніки через лізинг (від імені виробників техніки і, відповідно, без грубого втручання державного апарату у політику цін), це часткова компенсація ціни техніки та ін. Тут ми говоримо про оптимальний рівень підтримки взагалі.

Зазначимо, що завдання визначення оптимального рівня державної підтримки АПК не вирішується в принципі, оскільки велика частина бюджетної підтримки АПК здійснюється у формі прямих субсидій, тобто програм, вживаних в обмежений проміжок часу, обумовлених необхідністю досягнення конкретних цілей державної агропродовольчої політики. Саме ступінь досягнення цих цілей і визначає раціональність виділення тієї або іншої суми з бюджету у вигляді субсидій сільському господарству. У зв'язку з цим високий рівень витрат на сільське господарство виправданий в тому випадку, якщо досягаються цілі, які уряд або адміністрації областей ставлять перед програмами підтримки сільського господарства.

Отже вважаємо, що в процесі функціонування АПК ефективно функціонування ринку матеріально-технічних ресурсів України можливе лише за наявності системи ефективного менеджменту як з боку приватного власника, так із боку держави, як керівної ланки суспільства.

Список використаних джерел:

1. Андрійчук В.Г. Ефективність діяльності аграрних підприємств: теорія, методика, аналіз: монографія. / Андрійчук В.Г. - К.: Кі ІКУ, 2005.- 292 с.
2. Кириленко І.Г. Аграрний сектор України: уроки, завдання. // Економіка АПК. – 2004. - № 1. – С. 3-11.
3. Мельник С.І. Актуальні питання формування та розвитку матеріально технічної бази сільськогосподарських підприємств / С.І. Мельник // Агроекологічний журнал : Науковий журнал. - К., 2006. - №4. - С. 10 -16.
4. Шибанін В.С. Системне оновлення і розвиток матеріально-ресурсного потенціалу сільського господарства (організаційно-економічні аспекти) — К.: ННЦ ІАЕ, 2005. - 276 с.
5. Щурик М.В. Матеріально-технічне забезпечення відтворення земельних ресурсів сільськогосподарських підприємств макрорегіону // АгроСвіт: Інформаційно-аналітичний журнал. - К. : ТОВ "Соло-Фінанс"; УАН. - 2007. - №5. - С. 9-13.